

Asumisaikaiset muutostyöohjeet

Muutostyöohje asumisoikeuden haltijalle

1. Yleistä

Tätä ohjetta noudatetaan 17.6.2024 alkaen Asuntosäätiön kiinteistöissä asumisoikeuden haltijoiden kustannuksillaan toteuttamissa asumisaikaisissa muutostöissä. Ohjeen tarkoituksena on varmistaa muutostöiden hallittu toteuttaminen sekä välttää mahdolliset asukkaille ja kiinteistölle aiheutuvat haitat ja vahingot. Tutustu myös tähän ohjeeseen liittyviin Teknisiin muutostyöohjeisiin 17.6.2024 alkaen.

2. Muutostyöperiaatteet

Asumisoikeuden haltija voi kustannuksellaan toteuttaa muutostöitä asunnossaan seuraavia periaatteita noudattaen:

1. Uudisrakennuksessa ja peruskorjauskohteessa kylpyhuoneeseen liittyvät muutostyöt eivät ole sallittuja takuuajana (2 v.).
2. Muutostyö ei saa heikentää asunnon laatutasoa.
3. Hyvitettävän muutostyön kustannusten tulee olla kohtuulliset ottaen huomioon mahdolliset aikaisemmat muutostyöt sekä työn ja tarvikkeiden määrä ja arvo.
4. Asumisoikeuden haltija vastaa muutostyön toteuttamisesta ja kaikista muutostyökustannuksista. Toteutuneen muutostyön korjausvastuu on asumisoikeuden haltijalla muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.
5. Muutostyö ei saa vaarantaa palo- tai muuta asumisturvallisuutta eikä saa aiheuttaa terveydellistä haittaa.
6. LVI- ja sähkötöitä ei saa tehdä tai asentaa omatoimisesti. LVI- ja sähköurakoitsijan on tarvittaessa osoitettava pätevyytensä kyseiseen työhön.
7. Muutostyön tulee olla lakien ja muiden rakennusalaan koskevien säädösten ja määräysten (Suomen rakentamismääräyskokoelma, ääni-, kosteus- ja lämmöneristysnormit) mukainen.
8. Seinien lisärakentaminen tai poisto sekä markiisien asentaminen ovat kiellettyjä muutostöitä.
9. Tämän ohjeen vastaisesti tai ilman lupaa toteutetut muutostyöt voivat johtaa korvausvelvollisuuteen.
10. Asoetu on myös muutostyö ja korjausvastuu takuuajan päätyttyä on asukkaalla (koskee asoetua, mikä ei ole asunnon perusvarustusta).

3. Asuntokohtaiset muutostyöt ja niiden toteuttaminen

Asumisoikeuden haltijan on aina otettava yhteys Asuntosäätiön muutostöistä vastaavaan henkilöön ennen muutostyöhön ryhtymistä mahdollisen vahingon ja siitä aiheutuvan korvausvelvollisuuden välttämiseksi.

Muutostyöilmoitus tehdään Kotikulmassa. Voit tehdä muutosilmoituksen valitsemalla Ilmoitukset ja yhteydenotot -kohdasta Muutostyöilmoitus.

Seuraavat muutostyöt ovat sallittuja edellä mainittuja muutostyöperiaatteita ja liitteenä olevia teknisiä muutostyöohjeita noudattaen. Huomioi ilmoitusvelvollisuus sallituissa muutostöissä.

3.1 Sallitut muutostyöt, joista ei saa poismuuton yhteydessä hyvityksiä

Seuraavat työt saa aloittaa, kun ilmoitus on tehty:

- Kuivien tilojen seinien sabloni-, struktuuri- sekä perusmaalaustyöt
- Kuivien tilojen seinien tapetointi
- Kylpytilojen ja erillis-wc:n maalattujen seinien ja katon maalaustyö
Huomio: Laatoituksia ei saa maalata.
- Maalattun seinän tapetointi tai tapetoidun seinän maalaus
  - Tapetti on poistettava ennen maalausta
- DC-Fix -sisustuskalvot
  - Poistettava poismuuton yhteydessä
- Väliovien vaihtaminen
- Kodin irtokomeroiden ja -kaappien lisääminen
  - Ei ruuvikiinnitystä lattiaan
- Vetimien vaihto
- Vaaleansävyisten alumiinisälekahtimien asennus
  - Jätettävä asuntoon pois muutettaessa
- Verhotangot
  - Jätettävä asuntoon pois muutettaessa
- Ovisilmän, turvaketjun, saranatappien asentaminen
  - Jätettävä asuntoon pois muutettaessa
- Turvalukon asentaminen. Turvalukko tulee asentaa samaan sarjaan kuin yhtiön muutkin lukot on sarjoitettu. Turvalukkoa ei pidä pystyä lukitsemaan sisältä. Kaikki avaimeton palautettava muiden avaimien mukana pois muuttaessa.
- Asuntopihan aitojen maalaus samaan sävyyn
  - Tutustu maalausohjeeseen, muut värit ovat lähtökohtaisesti kielletty
- Terrassin uudelleen sävyttäminen sävytetyllä puu öljyllä
- Hyllyjen lisääminen ulkovarastoihin/irtainvarastoihin
- Pihan koristekivien asentaminen

- Puiden tai pensaiden poistaminen tai lisääminen omalla hallinta-alueella
- Seniorivarustus: esimerkiksi tukikahvat, korotettu wc-istuin, kiintokalusteet, turvapuhelinjärjestelmä, sähköiset ovenkulut, kynnysluiskat ja oviaukot
  - Palautettava alkuperäiseen tilaan poismuuton yhteydessä

3.2 Luvanvaraiset muutostyöt, joita ei hyvitetä

Seuraaville muutostöille on aina saatava kirjallinen lupa ennen aloitusta:

- Liukuoven vaihtaminen välioveksi tai välioven vaihtaminen liukuoveksi (sisältää peililiukuovet)
- Kiinteiden komeroiden ja kaappien lisääminen
- Vesipisteasennukset, hanat ja suihkut
  - Sallitut hanamerkit: Oras, Hansgrohe, Grohe, Gustavsberg ja Mora
- Kiukaan vaihto
Huomio: Ainoastaan sähköurakoitsijan toimesta.
- Verhot tai sälekaihtimet parvekkeelle
  - Samankaltaiset koko taloon
- Terrassin rakentaminen, pihan laatoitus, muurikivet ja käytäväkivetykset
- Terrassille valokatteet (ainoastaan valmiin rakenteen päälle)
  - Huomio: Katolla oltava lumiesteet ja noudatettava rakennusvalvonnan ohjeistusta, mahdollinen rakennuslupa on kohteen kustannus
- Ammattilaisen asentama astianpesukone
- Kylmäkalusteen lisääminen, kun asunnossa on sille varaus (kts. tekninen ohje)
- Lieden vaihtaminen parempitasoiseen, esim. keraaminen induktioon
  - Jätettävä asuntoon pois muuttaessa
- Peilikaapin, allaskaapin ja likavaatekaapin lisääminen tai vaihtaminen
- Keittiön välitilaan levyn asentaminen
- Ilman allasta olevan suihkuseinän tai -kaapin asentaminen (suihkuallas ei sallittu)

3.3 Luvanvaraiset hyvittävät muutostyöt sekä muutostöihin luvan saaminen

Hyvittävälle muutostöille on odotettava lupaa. Lupa voidaan myöntää joko sellaisenaan tai muuttaa sisältökokonaisuutta tai sitten evätä kokonaan.

Teemme 1990-luvulla rakennettuihin asuntoihin mittavia tai osittaisia peruskorjausremontteja. Nämä remontit voivat sisältää mm. keittiöiden, märkätilojen sekä lattioiden uusimisia. Mikäli asuntoon on tehty hyvittäviä muutostöitä, sovimme niistä asukkaankanssa erikseen ja mahdollisesti lunastamme muutostyön itsellemme jäännösarvoon.

Hyvitettäviä muutostöitä ovat:

- Lattiapäällysteen vaihtaminen (Lue tavaran toimittajan asennusohjeet)
  - Sallitut materiaalit ovat parketti, laminaatti, laatta ja vinyyli
- Ilmalämpöpumpun hankkiminen
  - Kerros- ja luhtitaloihin vain jäähdyttävä malli
  - Vain Asuntosäätiön yhteistyökumppanin kautta
- Parvekelasitus
  - Rakennuslupa haetaan Asuntosäätiön kustannuksella
  - Varmista rakennuslupatilanne ennen kuin tilaat lasituksen
- Keittiön uusiminen peruskorjausremonttitasoon
  - Tilataan Asuntosäätiön kautta
  - Asuntosäätiön sopimusurakoitsija toteuttaa remontin tilaushetkellä voimassa olevilla peruskorjausremontin materiaaleilla
- Kylpyhuoneen ja asunosaunan uusiminen peruskorjausremonttitasoon
  - Tilataan Asuntosäätiön kautta
  - Asuntosäätiön sopimusurakoitsija toteuttaa remontin tilaushetkellä voimassa olevilla peruskorjausremontin materiaaleilla

Asumisoikeuden haltija teettää hyväksytyt muutostyöt, luvan ehtoja ja tämän ohjeen liitteenä olevia Teknisiä muutostyöohjeita noudattaen. Vastuu muutostyötä koskevien tarkastusten tilaamisesta on asumisoikeuden haltijalla.

3.3.1 Vastuu muutostöistä ja niiden kunnossapidosta

Asumisoikeuden haltija vastaa muutostyön toteuttamisesta ja kaikista muutostyökustannuksista. Kaikki muutostyöhön liittyvät asiat ovat asumisoikeuden haltijan ja työn suorittajan välisiä. Mahdollisesta muutostyössä ilmenevästä viasta tai puutteesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus työn suorittajalle ja se on asumisoikeuden haltijan vastuulla. Mikäli on syytä epäillä, että muutostyössä ilmennyt vika tai puute voi aiheuttaa vahingonvaaran kiinteistön rakenteille, eristeille tai LVIS-järjestelmille, asumisoikeuden haltija on velvollinen ilmoittamaan asiasta myös isännöitsijälle.

Muutostöiden kunnossapidosta vastaa asumisoikeuden haltija lukuun ottamatta eräitä kodin-konemuutoksia koskevia poikkeuksia (katso Tekniset muutostyöohjeet). Asuntosäätiö ei vastaa asumisoikeuden haltijalle tämän tai aikaisemman haltijan teettämistä muutostöistä. Asumisoikeuden haltijan vaihtuessa toteutetut muutostyöt ja niiden kunnossapitovastuu siirretään sopimuksella seuraavalle asumisoikeuden haltijalle. Mikäli muutostyö vaurioituu muusta kuin Asuntosäätiöstä ja asumisoikeuden haltijasta johtuvasta syystä, Asuntosäätiö vastaa mahdollisista korjauskustannuksista vain muutosta edeltäneeseen alkuperäiseen tasoon saakka. Jos vaurio tapahtuu asukkaan omasta syystä, vastaa asukas kaikista kustannuksista (mahdollisesti kotivakuutus korvaa).

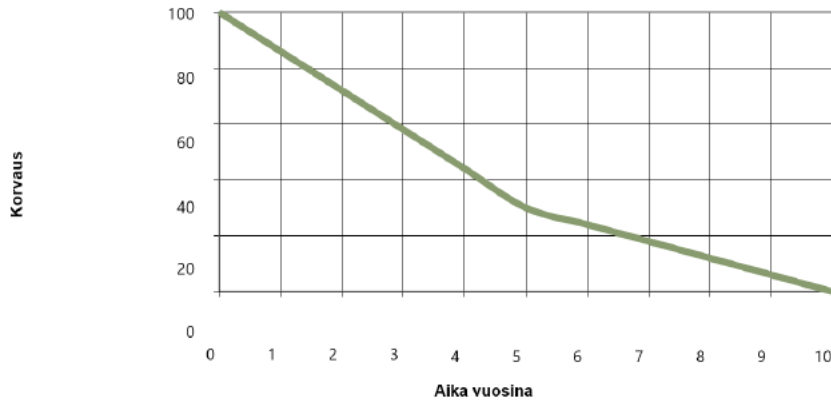
3.3.2 Muutostyön korvaaminen

Asumisoikeuden haltijalla on asumisoikeuden päättyessä mahdollisuus saada korvaus huoneistoon teettämistään ja rahoittamistaan asumistasoa parantavista kohtuullisista muutostöistä seuraavin edellytyksin ja rajoituksin:

1. Luvanvarainen muutostyö on lupaa myönnettäessä määritelty korvattavaksi.
2. Muutostyöstä on Kotikulman kautta ilmoitettu Asuntosäätiölle ennen muutostyöhön ryhtymistä.
3. Korvauksen määrä lasketaan aina tapauskohtaisesti kullekin muutostyölle. Korvausalenee muutostyön valmistumishetkestä lukien viiden vuoden kuluessa 30 %:iin ja kymmenen vuoden kuluessa nollaan alla olevan taulukon mukaisesti. Korvauksesta vähennetään mahdolliset muutostyöhön kohdistuvat Asuntosäätiölle aiheutuneet korjauskustannukset. **Korvattavien muutostöiden enimmäishinta luovutushetkellä on kuitenkin 100 €/jm².** Enimmäishintaa laskettaessa otetaan huomioon kaikki rakentamis- ja asumisaikaiset muutostyöt.
4. Korvausta ei makseta, mikäli muutostyö tuhoutuu (tulipalo, vesivahinko) tai tulee arvottomaksi (kunnossapito- tai hoitovelvollisuus laiminlyöty).
5. Parvekelasitusta ja ilmalämpöpumppua lukuun ottamatta muita asunnon ulkopuolisia ja talokohtaisia muutostöitä ei korvata. Samoin ilman lupaa tai luvan vastaisesti toteutettuja luvanvaraisia muutostöitä ei korvata.
6. Muutostöitä ei korvata ilman asianmukaisia tositteita. **Muutostöiden arvo nollautuu, jos kuitteja ei toimiteta 6 kuukauden kuluessa muutostyöluvan saamisesta. Mikäli muutat asunnosta aikaisemmin, toimita kuitit viimeistään luopumisen yhteydessä irtisanoessasi asumisoikeussopimuksen.** Asumisoikeuden haltijan tulee toimittaa muutostyöhönliittyvät asiapaperit (kopio laskusta ja pankin kuitti maksetusta laskusta) sähköpostilla Asuntosäätiölle. Ohjeet kuittien ja tositteiden toimittamiselle tulevat sähköpostilla, kun muutostyölupa on myönnetty. **Kuittien tulee olla elinkeinonharjoittajalta saatuja.**
7. Jos asukas poistaa/poistattaa jonkin muutostyönä hankitun laitteen, on tila tai aluesaatettava alkuperäiseen tasoon (kaluste, seinä, lattia tms.) tai edellä mainittujenkorjaus tehdään muutoksen tehneen kustannuksella.
8. Jos muutostyötä ei ole pidetty kunnossa ja sitä ei haluta ottaa vastaan, palautetaan muutostyön kohteena oleva alue tai laite alkuperäiseen tasoon.

3.3.3 Muutostyön arvonmuutos

Alla olevassa kuvassa on havainnollistettu hyvitetävän muutostyön jäljellä oleva arvo ajan suhteessa. Esimerkki: muutostyön alkuperäistä arvoa on jäljellä 3 vuoden jälkeen 58 %.

Korvaus alenee muutostyön valmistumisesta viitenä ensimmäisenä vuotena 14 % / vuosi ja viitenä seuraavana vuotena 6 % / vuosi. Aika lasketaan siitä alkaen, kun muutostyö on tehty valmiiksi ja hyväksytty Asuntosäätiön toimesta.

Korvaus lasketaan aina alkuperäisestä muutostyön hinnasta ja ajankohdasta alkaen riippumatta asumisoikeuden haltijan vaihtumisesta.

4. Vakuutukset

Muutostyön teettäjän edellytetään varautuvan mahdollisen riskin varalta omalla kotivakuutuksella, joka sisältää vastuuvakuutuksen kolmannelle osapuolelle aiheutuvasta vahingosta.

Kiinteistön täysarvovakuutus ei korvaa asumisoikeuden haltijan teettämille muutos- tai lisätöille aiheutuvia vahinkoja tai näistä aiheutuvia vahinkoja haltijalle tai kiinteistön muille asumisoikeuden haltijoille.

5. Oikeus muutoksiin

Asuntosäätiöllä on oikeus tarvittaessa muuttaa tätä muutostyöohjetta ja sen liitteenä olevia teknisiä muutostyöohjeita. Mahdollisia uusia ohjeita noudatetaan niiden voimaan astumisen jälkeen toteutettavissa muutostöissä.